

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Баруун бүсийн эрчим хүчний систем ТӨХК-ийн 2023 оны санхүүгийн
тайлангийн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: УВА-2024/02/НА-СТА-ОНА

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Улаангом хот
2024 он

Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газар,
Дарга, тэргүүлэх аудитор: М.Батсуурь
Утас: 70453317, Цахим хаяг: BatsuuriM@audit.gov.mn
Аудитын менежер: М.Бат-Амгалан
Утас: 70453799, Цахим хаяг: Bat-Amgalanm@audit.gov.mn
Ахлах аудитор: Б.Авирмэд
Утас: 70453799, Цахим хаяг: AvirmedB@audit.gov.mn
Аудитор: Р.Аюуш
Утас: 70453721, Цахим хаяг: Ayushr@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

**УВС АЙМАГ ДАХЬ
ТӨСВИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

213400, Увс аймаг, Улаангом сум,
Ө.Бадрахын гудамж
Утас: 70-45-33-17, Факс: (976)70-45-33-17,
E-mail: uvs@audit.gov.mn

2024.03.15 № ДВА-2024/02/НА-СТА-ТӨА
танай _____-ны № _____-т

БАРУУН БҮСИЙН ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ
СИСТЕМ ТӨХК-ийн ГҮЙЦЭТГЭХ
ЗАХИРАЛ П.БАТТУЛГА ТАНАА

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.8-д заасны дагуу Баруун бүсийн эрчим хүчний систем ТӨХК-ийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайланд аудит хийлээ.

Дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт дурдсан алдаа, зөрчлийн үр нөлөөг эс тооцвол Баруун бүсийн эрчим хүчний систем ТӨХК-ийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайланг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Баруун бүсийн эрчим хүчний систем ТӨХК нь Төрийн хэмнэлтийн хуулийг зөрчиж 24,590.5 мянган төгрөгийн зардал гаргасан, 32,954.8 мянган төгрөгийн үндэслэх анхан шатны баримтгүйгээр гүйлгээ хийсэн, 98,434.7 мянган төгрөгийн шатах тослох материалыг зарцуулахдаа замын хуудас хөтлөөгүй, шатах тослох материал олгосон жагсаалт үйлдээгүй, зарцуулалтын тайлан гаргаагүй, батлагдсан бүтэц, орон тоонд байхгүй ажлыг 6 ажилтанд хавсран гүйцэтгүүлж, 1 ажилтныг гэрээтээр ажиллуулж нийт 34,427.2 мянган төгрөгийн цалин, нэмэгдэл олгосон, 190,024.5 мянган төгрөгийн бүрдэл дутуу, хүчин төгөлдөр бус анхан шатны баримтаар гүйлгээ хийж санхүүгийн тайланд тусгасан, 247,244.3 мянган төгрөгийн и-баримтгүйгээр худалдан авалт хийсэн, томилолтоор ажиллахдаа болон бэлнээр зарцуулсан 75,028.5 мянган төгрөгийн шатах тослох материалыг бараа материалын орлогод тусгахгүйгээр шууд зардалд бүртгэсэн, Увс цахилгаан түгээх сүлжээ ХХК нь бараа материал, кассын орлого, зарлагын тайлан гаргаагүй зэрэг зөрчил нь Төсвийн тухай хуулийн 24.7 дахь хэсэгт "Төсвийн хөрөнгө, төрийн болон орон нутгийн өмчит, төрийн болон орон нутгийн өмчийн оролцоотой хуулийн этгээдийн төрд болон орон нутагт ногдох хөрөнгийг Нийтээр тэмдэглэх баярын болон тэмдэглэлт өдрүүдийн тухай хуулийн 3.1.2-т заасан

0200200805

нийтээр тэмдэглэх тэмдэглэлт өдөр, тэдгээртэй адилтгах аливаа өдөрлөгт зориулж зарцуулахыг хориглоно”, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.1 дэх хэсэгт “Энэ хуулийн 3.1-д заасан этгээдэд дараах зориулалтаар зардал санхүүжүүлэх, зарцуулахыг хориглоно”, 12.1.4 дэх заалтад “Хуулиар зөвшөөрөөгүй бусад” Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1 дэх хэсэгт “Аж ахуйн нэгж, байгууллага нягтлан бодох бүртгэлээ аккруэл сууриар хөтөлнө”, 13-р зүйлийн 13.4 дэх хэсэгт “Аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага, нягтлан бодогч нь үйлдвэрлэл, үйлчилгээний шат дамжлага, аж ахуйн үйл ажиллагааны хүрээнд гарсан хөрөнгө, эх үүсвэрийн хөдлөл, өөрчлөлт бүрийг анхан шатны баримтад бичгээр болон цахимаар бичилт хийж баталгаажуулна” 13.7 дахь хэсэгт “Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно”, 20 зүйлийн 20.1.4 заалтад “Хүчин төгөлдөр бус анхан шатны баримтаар, эсхүл анхан шатны баримтаар баталгаажаагүй ажил, гүйлгээг бүртгэхгүй байх”, Татварын ерөнхий хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.5 дахь хэсэгт “Татвар төлөгч борлуулалт хийх тухай бүрд хэрэглэгчийн системээс дахин давтагдашгүй дугаар бүхий төлбөрийн баримтыг хэвлэж өгөх, эсхүл цахимаар илгээх үүрэгтэй” гэж заасныг тус тус хэрэгжүүлэн ажиллаагүй, нийцсэн бөгөөд зохистой батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Шинээр нэмэгдсэн 2,414,323.6 мянга, үнэ төлбөргүй шилжиж ирсэн 21,992.8 мянга, дахин үнэлгээгээр 424,094.8 мянга, капиталжуулалтаар 225,609.1 мянга, нийт 3,086,020.3 мянган төгрөгийн хөрөнгө нэмэгдсэнийг санхүүгийн тайланд тусгасан байна.

Аудитын гол асуудал

АДБОУС 2701.8-д тодорхойлсон тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх ажил гүйлгээ байхгүй болно.

Бусад асуудлын хэсэг

Тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад санхүүгийн тайлангийн тодруулга толилуулгад тусгаагүй, аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалтын улмаас аудитын хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй асуудал гараагүй болно.

Удирдлага болон Засаглах эрх бүхий этгээдийн санхүүгийн тайланд хүлээх үүрэг, хариуцлага

Удирдлага нь санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх

үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

A handwritten signature in black ink is written over a red rectangular official stamp. The stamp contains Mongolian text and a central emblem. The signature is written in a cursive style.

М.БАТСУУРЬ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	37,503,346,094.40	45,558,938,189.95
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	3,152,648,472.17	688,740,973.66
31100	Кассад байгаа бэлэн мөнгө	10,683,702.32	11,948,518.63
31110	Төгрөг	10,683,702.32	11,948,518.63
31200	Банканд байгаа бэлэн мөнгө	3,141,964,769.85	676,792,455.03
31210	Төгрөг	3,100,192,876.96	636,989,316.20
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	3,100,192,876.96	636,989,316.20
31220	Гадаад валют	41,771,892.89	39,803,138.83
31223	Арилжааны банк дахь харилцах	41,771,892.89	39,803,138.83
33	АВЛАГА	3,938,214,651.83	4,483,533,491.44
33401	Дансны авлага	2,405,657,895.75	3,592,049,971.55
33402	Татвар, НДШ-ын авлага	714,917,834.92	468,470,355.05
33500	Бусад авлага	817,638,921.16	423,013,164.84
33510	Байгууллагаас авах авлага	817,638,921.16	423,013,164.84
34	УРЬДЧИЛГАА	113,493,284.72	290,731,810.40
34600	Урьдчилж гарсан зардал	113,493,284.72	290,731,810.40
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	2,708,850,652.14	2,768,025,214.79
35400	Хангамжийн материал	2,708,850,652.14	2,768,025,214.79
35420	Аж ахуйн материал	258,836,150.00	367,418,140.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	1,487,448,510.00	1,209,960,349.06
35440	Түлш, шатах тослох материал	100,282,886.29	20,498,370.00
35470	Бусад хангамжийн материал	862,283,105.85	1,170,148,355.73
360	БУСАД ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГӨ	27,590,139,033.54	37,327,906,699.66
36800	Бусад эргэлтийн хөрөнгө	27,590,139,033.54	37,327,906,699.66
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	92,543,639,955.86	90,724,748,476.04
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	92,543,639,955.86	90,724,748,476.04
39200	Биет хөрөнгө	89,352,578,419.33	87,554,639,059.77
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	31,803,607,725.45	32,675,158,605.92
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-7,663,854,295.05	-8,323,306,060.48
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	3,050,933,702.27	3,072,597,158.47
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1,519,794,041.76	-1,746,824,363.26
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	103,501,059,103.05	104,869,929,788.93
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-40,038,942,278.67	-43,503,024,357.95
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	329,361,177.95	617,225,306.73
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-184,418,272.04	-192,297,296.83
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	200,020,156.34	221,827,917.56
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-125,394,558.21	-136,647,639.32
39300	Биет бус хөрөнгө	3,117,435,887.48	3,069,131,215.11
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	3,407,970,926.98	3,353,408,831.02
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	-290,535,039.50	-284,277,615.91
39400	Бусад хөрөнгө	73,625,649.05	100,978,201.16
39403	Хойшлогдсон татварын хөрөнгө	73,625,649.05	100,978,201.16
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	130,046,986,050.26	136,283,686,665.99
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	67,855,381,426.72	82,864,812,710.14
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	18,441,797,910.06	22,195,723,418.82
41300	Өглөг	18,241,769,298.44	22,079,290,907.43
41350	Зээлийн хүүгийн өглөг	4,635,058,399.61	5,231,515,964.70
41360	Бусад өглөг	13,606,710,898.83	16,847,774,942.73
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	656,356,210.84	11,853,698,495.74
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	0.00	3,829,899.33

41363	Татварын өглөг	1,379,547,460.76	1,537,646,718.80
41364	НДШ-ийн өглөг	42,616,781.95	42,516,316.98
41366	Дансны өглөг	11,528,190,445.28	3,410,083,511.88
41400	Урьдчилж орсон орлого	200,028,611.62	116,432,511.39
41440	Бусад урьдчилж орсон орлого	200,028,611.62	116,432,511.39
42	УРТ ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	49,413,583,516.66	60,669,089,291.32
42200	Урт хугацаат зээл	49,413,583,516.66	60,669,089,291.32
42210	Төгрөг	345,393,578.84	357,639,134.64
42241	Хойшлогдсон өр төлбөр	345,393,578.84	357,639,134.64
42220	Гадаад валют	49,068,189,937.82	60,311,450,156.68
42230	Бусад урт хугацаат өр төлбөр	49,068,189,937.82	60,311,450,156.68
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	62,191,604,623.54	53,418,873,955.85
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	62,191,604,623.54	53,418,873,955.85
51101	Өмч /төрийн/	65,991,049,083.36	70,812,147,954.59
51106	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	22,687,776,178.61	15,288,482,300.65
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	-32,996,819,733.88	-39,191,355,394.84
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	-25,594,642,186.10	-32,873,683,083.18
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-7,402,177,547.78	-6,317,672,311.66
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	6,509,599,095.45	6,509,599,095.45
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	130,046,986,050.26	136,283,686,665.99

2.2 Аудит хийсэн орлогын дэлгэрэнгүй тайлан

№	Үзүүлэлт	Өмнөх оны дүн	Тайлант жилийн дүн
1	Борлуулалтын орлого (цэвэр)	30,072,135,654.59	42,361,707,584.36
2	Борлуулалтын өртөг	50,654,796,880.06	61,299,534,069.45
3	Нийт ашиг (алдагдал)	(20,582,661,225.48)	(18,937,826,485.08)
4	Түрээсийн орлого	0.00	
5	Хүүний орлого	0.00	6,372,367.41
6	Ногдол ашгийн орлого	0.00	
7	Эрхийн шимтгэлийн орлого	0.00	
8	Бусад орлого	21,268,689,045.40	21,548,431,495.05
9	Борлуулалт, маркетингийн зардал	3,618,937,492.63	3,735,813,577.71
10	Ерөнхий ба удирдлагын зардал	3,563,703,070.53	4,535,699,797.52
11	Санхүүгийн зардал	192,575,549.54	189,538,195.02
12	Бусад зардал	286,851,968.17	650,895,218.01
13	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз (гарз)	(404,235,148.50)	
14	Үндсэн хөрөнгө данснаас хассаны олз (гарз)	0.00	
15	Биет бус хөрөнгө данснаас хассаны олз (гарз)	0.00	
16	Хөрөнгө оруулалт борлуулснаас үүссэн олз (гарз)	0.00	
17	Бусад ашиг (алдагдал)	(21,902,138.34)	(24,945,611.12)
18	Татвар төлөхийн өмнөх ашиг (алдагдал)	(7,402,177,547.79)	(6,317,035,074.92)
19	Орлогын татварын зардал	0.00	637,236.74
20	Татварын дараах ашиг (алдагдал)	(7,402,177,547.79)	(6,317,672,311.66)

21	Зогсоосон үйл ажиллагааны татварын дараах ашиг (алдагдал)	0.00	-
22	Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	(7,402,177,547.79)	(6,317,672,311.66)
23	Бусад дэлгэрэнгүй орлого	0.00	
24	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдлийн зөрүү	0.00	
25	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	0.00	
26	Бусад олз (гарз)	0.00	
27	Орлогын нийт дүн	(7,402,177,547.79)	(6,317,672,311.66)
28	Нэгж хувьцаанд ногдох суурь ашиг (алдагдал)	0.00	

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	69,965,039,469.78	61,461,405,653.70
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	47,010,039,469.78	61,461,405,653.70
120	Нийтлэг татварын бус орлого	47,010,039,469.78	61,461,405,653.70
120009	Бусад орлого	1,360,657,250.54	10,338,415,552.15
120013	Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого	45,637,910,718.24	27,973,829,963.75
120014	Эрхийн шимтгэл, хураамж, төлбөрийн орлого	0.00	131,480,000.00
120015	Даатгалын нөхвөрөөс хүлээн авсан мөнгө	11,471,501.00	17,680,137.80
120017	Татаас, санхүүжилтийн орлого	0.00	23,000,000,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	22,955,000,000.00	0.00
1330	Төсвийн захирагчдаас	22,955,000,000.00	0.00
133004	Төсвийн ерөнхийлөн захирагчаас олгосон санхүүжилт	22,955,000,000.00	0.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	61,205,652,611.01	58,511,614,399.29
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	61,205,652,611.01	58,511,614,399.29
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	61,205,652,611.01	58,511,614,399.29
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	5,829,146,585.91	8,123,950,048.80
210106	Ажиллагсдад төлсөн	5,829,146,585.91	8,123,950,048.80
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	2,019,903,295.76	2,416,392,677.83
210206	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн	2,019,903,295.76	2,416,392,677.83
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	32,642,086,460.60	18,172,940,823.25
210305	Ашиглалтын зардалд төлсөн	32,642,086,460.60	18,172,940,823.25
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	15,336,623,108.89	20,566,284,589.37
210409	Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн мөнгө	374,699,605.01	566,294,747.21
210410	Бараа материал худалдан авахад төлсөн	14,961,923,503.88	19,999,989,842.16
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	5,377,893,159.85	9,232,046,260.04
210815	Хүүгийн төлбөр төлсөн	0.00	647,859.16
210816	Татварын байгууллагад төлсөн	3,465,254,090.44	4,904,674,822.99
210817	Даатгалын байгууллагад төлсөн	11,639,597.73	30,683,019.00
210818	Бусад мөнгөн зарлага	1,900,999,471.68	4,296,040,558.89
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	8,759,386,858.77	2,949,791,254.41
IV	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (IV)	79,933,917.00	980,769,340.05

140003	Бусдад олгосон зээл болон урьдчилгааны эргэн төлөлт	79,933,917.00	980,769,340.05
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	6,511,205,628.94	6,394,468,092.97
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	6,511,205,628.94	6,394,468,092.97
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	6,511,205,628.94	6,394,468,092.97
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	5,400,043,584.72	2,156,965,863.62
225102	Биет бус хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	44,000,000.00	10,000,000.00
225103	Хөрөнгө оруулалт олж эзэмшихэд төлсөн	38,460,000.00	1,612,461,336.30
225104	Бусад урт хугацаат хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	30,000.00	980,769,340.05
225105	Бусдад олгосон зээл болон урьдчилгаа	1,028,672,044.22	1,634,271,553.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-6,431,271,711.94	-5,413,698,752.92
VII	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН	-25,017,355.88	0.00
25	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДАЛ	25,017,355.88	0.00
250001	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний гарз	24,927,355.88	0.00
250002	Зээл, өрийн үнэт цаасны төлбөр төлсөн мөнгө	90,000.00	0.00
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	2,303,097,790.95	-2,463,907,498.51
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	849,550,681.22	3,152,648,472.17
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	3,152,648,472.17	688,740,973.66

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Үзүүлэлт	Өмч	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	Хуримтлагдсан ашиг (алдагдал)	Нийт дүн
2022 оны 01-р сарын 01-ний үлдэгдэл	55,201,072,729.44	6,509,599,095.45	19,094,651,807.99	(25,077,812,085.24)	55,727,511,547.64
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлтийн нөлөө, алдааны залруулга	-	-	-	(516,830,100.85)	(516,830,100.85)
Залруулсан үлдэгдэл	55,201,072,729.44	6,509,599,095.45	19,094,651,807.99	(25,594,642,186.09)	55,210,681,446.79
Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	-	-	-	(7,402,177,547.78)	(7,402,177,547.78)
Бусад дэлгэрэнгүй орлого	-	-	-	-	-

Өмчид гарсан өөрчлөлт	10,789,976,353.92	-	3,593,124,370.62	-	14,383,100,724.54
Зарласан ногдол ашиг	-	-	-	-	-
Дахин үнэлгээний нэмэгдлийн хэрэгжсэн дүн	-	-	-	-	-
2023 оны 01-р сарын 01-ний үлдэгдэл	65,991,049,083.36	6,509,599,095.45	22,687,776,178.61	(32,996,819,733.88)	62,191,604,623.54
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлтийн нөлөө, алдааны залруулга	-	-	-	123,773,887.43	123,773,887.43
Залруулсан үлдэгдэл	65,991,049,083.36	6,509,599,095.45	22,687,776,178.61	(32,873,045,846.44)	62,315,378,510.98
Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	-	-	-	(6,317,672,311.66)	(6,317,672,311.66)
Бусад дэлгэрэнгүй орлого	-	-	-	-	-
Өмчид гарсан өөрчлөлт	4,821,098,871.23	-	(7,399,293,877.96)	-	(2,578,195,006.73)
Зарласан ногдол ашиг	-	-	-	-	-
Дахин үнэлгээний нэмэгдлийн хэрэгжсэн дүн	-	-	-	-	-
2023 оны 12-р сарын 31-ний үлдэгдэл	70,812,147,954.59	6,509,599,095.45	15,288,482,300.65	(39,190,718,158.10)	53,419,511,192.59

2.5 Аудит хийсэн эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлт, зорилтот түвшний гүйцэтгэл

№	Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	Өнгөрсөн оны мөн үеийн гүйцэтгэл	2023 он		төлөвлөгөөнөөс өөрчлөлт	
				төлөвлөгөө	гүйцэтгэл	биет	хувь
1	НИЙТ ЦЭХ	мян.кВт	241,296.8	266,441.0	268,013.5	1,572.5	100.6
	Үүнээс: ОХУ-аас худалдан авсан	мян.кВт	183,758.3	201,301.0	205,242.1	3,941.1	102.0
	БНХАУ-аас худалдан авсан	мян.кВт	10,049.5	9,758.8	10,283.8	525.0	105.4

	Дөргөний УЦС-ын үйлдвэрлэсэн	мян.кВт	31,709.9	34,285.6	30,759.6	(3,526.0)	89.7
	Ховд Нар НЦС -ын үйлдвэрлэсэн	мян.кВт	15,779.0	21,095.6	21,727.9	632.3	103.0
2	Дотоод хэрэгцээний ЦЭХ	мян.кВт	3,110.6	3,283.3	3,143.9	(139.4)	95.8
		хувь	6.6	5.9	6.0	0.1	101.0
3	Дамжуулалтанд авсан ЦЭХ	мян.кВт	238,186.1	263,157.7	264,869.6	1,711.9	100.7
	Дамжуулалтын алдагдал	мян.кВт	19,293.7	21,041.8	21,084.9	43.1	100.2
		хувь	8.1	8.0	8.0	(0.0)	99.6
4	Түгээлтийн алдагдал	мян.кВт	23,170.5	22,086.5	22,803.9	717.4	103.2
		хувь	16.3	13.6	13.9	0.3	101.9
	Дамжуулалт, түгээлтийн нийт алдагдал	мян.кВт	42,464.2	43,128.3	43,888.8	760.5	101.8
		хувь	17.8	16.4	16.6	0.2	101.1
5	Борлуулсан ЦЭХ	мян.кВт	195,721.9	220,029.4	220,980.8	951.4	100.4
	Нийт орлого	сая.төг	51,340,824,700.0	60,392,478,600.0	60,869,100,900.0	476,622,300.0	100.8
6	Үүнээс: Борлуулалтын орлого	сая.төг	27,979,163,060.0	36,932,670,600.0	37,211,268,580.0	278,597,980.0	100.8
	Улсын төсвийн татаас	сая.төг	22,955,000,000.0	23,000,000,000.0	23,000,000,000.0	-	100.0
	Үйл ажиллагааны бус орлого	сая.төг	406,661,640.0	459,808,000.0	657,832,320.0	198,024,320.0	143.1
	Нийт зардал	сая.төг	58,743,002,200.0	70,226,483,600.0	67,186,773,100.0	(3,039,710,500.0)	95.7
	Үүнээс: ЦЭХ-ний зардал	сая.төг	34,196,121,760.0	37,970,682,500.0	36,815,201,780.0	(1,155,480,720.0)	97.0
7	Үйл ажиллагааны зардал	сая.төг	23,718,532,870.0	31,290,391,500.0	29,262,842,650.0	(2,027,548,850.0)	93.5
	Үйл ажиллагааны бус зардал	сая.төг	241,531,150.0	220,725,700.0	342,807,600.0	122,081,900.0	155.3
	Удирдлагын зардал	сая.төг	586,816,420.0	744,683,900.0	765,921,070.0	21,237,170.0	102.9
8	Нийт ашиг алдагдал	сая.төг	(7,402,177,500.0)	(9,834,005,000.0)	(6,317,672,200.0)	3,516,332,800.0	64.2
9	Борлуулалтын 1 төгрөгт ноогдох зардал	төг	1.1	1.2	1.1	(6.4)	94.9
	Нийт өглөг	сая.төг	67,855,381,426.7	73,736,100,000.0	82,864,175,473.4	9,128,075,473.4	112.4
10	Үүнээс: богино хугацаат өглөг	сая.төг	18,441,797,910.1	23,952,800,000.0	22,195,086,182.1	(1,757,713,817.9)	92.7
	Урт хугацаат өглөг	сая.төг	49,413,583,516.7	49,783,300,000.0	60,669,089,291.3	10,885,789,291.3	121.9
11	Нийт авлага	сая.төг	3,940,809,570.0	3,938,200,000.0	4,480,995,000.0	542,795,000.0	113.7
12	Хөрөнгө оруулалт, их засвар	сая.төг	3,047,800,000.0	3,726,900,000.0	3,523,300,000.0	(203,600,000.0)	94.5
13	Ажилчдын тоо	хүн	443.0	443.0	441.0	(2.0)	99.5
14	Нийт цалингийн сан	сая.төг	7,546,531,950.0	10,720,771,360.0	10,710,909,360.0	(9,862,000.0)	99.9

Гурав. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитын нийт 729,879.4 мянган төгрөгийн 16 алдаа зөрчил илэрснээс 2,423.2 мянган төгрөгийн 2 зөрчилд төлбөрийн акт тогтоож 155,980.0 мянган төгрөгийн 7 зөрчилд 7 албан шаардлага, 571,476.2 төгрөгийн 7 зөрчилд 7 зөвлөмж өглөө.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
	Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
			Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Хууль тогтоомж зөрчсөн.	15	729,879.4	2	2,423.2	6	155,980.0	7	571,476.2				
Дүн	15	729,879.4	2	2,423.2	6	155,980.0	7	571,476.2				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Дүн								
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Худалдан авах ажиллагааны хууль тогтоомж зөрчсөн.	1	0.0						
Дүн								
Нийт дүн	1	0.0						

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо			Санал дүгнэлтийн хэлбэр				
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Өөрчлөлтгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ								
2	ТӨХК	1	1				1		
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ	1	1				1		

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ

ХЯНАСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР

БЭЛТГЭСЭН:

АХЛАХ АУДИТОР

АУДИТОР

М.БАТСУУРЬ/

М.БАТ-АМГАЛАН/

/Б.АВИРМЭД/

/Р.АЮУШ/

2024 оны 03 сарын 15-ны өдөр